

Τα ξημερώματα της 18 Μάρτη 1871, το Παρίσι ξύπνησε με την βροντερή ιαχή: Ζήτω η Κομμούνα!

Καρλ Μαρξ

Απόσπασμα από "Ο εμφύλιος πόλεμος στη Γαλλία", Καρλ Μαρξ:

«[...] Τα ξημερώματα της 18 Μάρτη 1871, το Παρίσι ξύπνησε με την βροντερή ιαχή: Ζήτω η Κομμούνα!» Τι είναι η Κομμούνα, αυτή η σφίγγα που υποβάλλει σε τόσο σκληρή δοκιμασία το αστικό μυαλό; [...]

[...] Η Κομμούνα σχηματιζόταν από τους δημοτικούς συμβούλους που είχαν εκλεγεί με βάση το γενικό εκλογικό δικαίωμα στα διάφορα διαμερίσματα του Παρισιού. Ήταν υπεύθυνοι και μπορούσαν να ανακληθούν σ' οποιαδήποτε στιγμή. Η πλειοψηφία τους αποτελούνταν φυσικά από εργάτες ή από αναγνωρισμένους εκπροσώπους της εργατικής τάξης. Η Κομμούνα δεν επρόκειτο να είναι ένα κοινοβουλευτικό αλλά ένα εργαζόμενο σώμα, εκτελεστικό και νομοθετικό ταυτόχρονα.

[...] Από τα μέλη της Κομμούνας ως τους κατώτερους υπαλλήλους, η δημόσια υπηρεσία έπρεπε να αμείβεται με εργατικούς μισθούς. Όλα τα αποχτημένα δικαιώματα και οι επιχορηγήσεις για έξοδα παραστάσεως στους ανώτερους αξιωματούχους του κράτους καταργήθηκαν μαζί με τους ίδιους τους αξιωματούχους. Οι δημόσιες θέσεις έπαψαν να είναι ατομική ιδιοκτησία των βοηθών της κεντρικής κυβέρνησης. Όχι μόνο η διοίκηση του δήμου, αλλά και όλα τα καθήκοντα που ως τότε εξασκούσε το κράτος, πέρασαν στα χέρια της Κομμούνας. Όταν παραμερίστηκαν πια ο μόνιμος στρατός και η αστυνομία, τα όργανα αυτά της υλικής βίας της παλιάς κυβέρνησης, η Κομμούνα καταπίεστηκε αμέσως να τσακίσει το πνευματικό όργανο καταπίεσης, την εξουσία των παπάδων. Χώρισε την εκκλησία από το κράτος και απαλλοτρίωσε όλες τις εκκλησίες, που αποτελούσαν οργανισμούς με ιδιόκτητη περιουσία. Οι παπάδες στάλθηκαν στην ησυχία της ατομικής ζωής, για να ζήσουν εκεί από τις ελεημοσύνες των πιστών, όπως οι πρόδρομοί τους, οι απόστολοι. Όλα τα εκπαιδευτικά ιδρύματα άνοιξαν δωρεάν για το λαό και ταυτόχρονα ξεκαθαρίστηκαν από κάθε επέμβαση της εκκλησίας και του κράτους.[...]

Οι δικαστικοί λειτουργοί έχασαν εκείνη τη φαινομενική ανεξαρτησία τους, που χρησίμευε μόνο και μόνο για να σκεπάζει τη χαμερπή τους υποταγή σε όλες τις αλληλοδιάδοχες κυβερνήσεις, στις οποίες έδιναν με τη σειρά όρκο πίστης και τον αθετούσαν κάθε φορά. Όπως όλοι οι άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι, έπρεπε στο εξής κι αυτοί να εκλέγονται, να είναι υπεύθυνοι και να μπορούν να ανακληθούν.[...]

[...] Το πραγματικό της μυστικό [της Κομμούνας] ήταν ότι ήταν ουσιαστικά μια κυβέρνηση της εργατικής τάξης, το αποτέλεσμα της πάλης της παραγωγικής τάξης ενάντια στην τάξη των σφετεριστών, η ανοιχτή τελικά πολιτική μορφή με την οποία μπορούσε να συντελεστεί η οικονομική απελευθέρωση της εργασίας.[...]

[...] Για πρώτη φορά από τις μέρες του Φλεβάρη του 1848 οι δρόμοι του Παρισιού ήτανε πάλι πραγματικά ασφαλείς, κι αυτό χωρίς κανενός είδους αστυνομία. «Δεν ακούμε πια να γίνεται λόγος –είπε ένα μέλος της Κομμούνας– για φόνους, ληστείες και επιθέσεις σε πρόσωπα. Φαίνεται πραγματικά σαν να τράβηξε μαζί της η αστυνομία στις Βερσαλλίες

όλους τους συντηρητικούς φίλους της». [...]

[...] Για να βρούμε κάτι το αντίστοιχο με τη διαγωγή του Θιέρσου και των αιμοβόρων σκυλιών του, πρέπει ν' ανατρέξουμε στην εποχή του Σύλλα και των δυο τριανδριών της Ρώμης. Η ίδια ψυχραιμη μαζική σφαγή, η ίδια περιφρόνηση της ηλικίας και του φύλου στη σφαγή, το ίδιο σύστημα βασανισμού των αιχμαλώτων, οι ίδιες προγραφές, μα τούτη τη φορά μιας ολόκληρης τάξης [...].

«Χάρη στη μάχη που έδωσε το Παρίσι, η πάλη της εργατικής τάξης εναντίον της καπιταλιστικής τάξης και του Κράτους της μπήκε σε καινούρια φάση. Όποια κι αν θα είναι η έκβασή της, έχουμε πλέον ένα νέο σημείο εκκίνησης με παγκόσμια ιστορική αξία.»